

TSUE: PARLAMENTARNA KOMISJA ŚLEDICZA MUSI PRZESTRZEGAĆ RODO

Posted on 2024-02-29

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w swoim wyroku postanowił, że parlamentarna komisja śledcza musi co do zasady przestrzegać ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Inaczej jest w sytuacji, gdy wykonuje ona działalność mającą na celu ochronę bezpieczeństwa narodowego.

Ponadto, jeżeli w państwie członkowskim funkcjonuje tylko jeden organ nadzoru, jest on co do zasady właściwy do kontrolowania przestrzegania RODO przez komisję śledczą.

Natomiast w sytuacji, gdy komisja śledcza wykonuje w rzeczywistości działalność mającą na celu ochronę bezpieczeństwa narodowego, nie podlega ona RODO, a w konsekwencji kontroli organu nadzoru.

Skarga do austriackiego regulatora

Nationalrat, izba poselska austriackiego parlamentu, powołała komisję śledczą do zbadania

TSUE: PARLAMENTARNA KOMISJA ŚLEDICZA MUSI PRZESTRZEGAĆ RODO

możliwości wywierania nacisków politycznych na federalny urząd ochrony konstytucji i zwalczania terroryzmu¹.

Na przesłuchaniu z udziałem przedstawicieli mediów komisja śledcza przesłuchała świadka. Protokół z tego przesłuchania został opublikowany na stronie internetowej austriackiego parlamentu. Protokół zawierał pełne imię i nazwisko świadka, mimo jego wniosku o ich utajnienie.

Według świadka opublikowanie jego pełnego imienia i nazwiska odbyło się

z naruszeniem przepisów RODO. Złożył on wobec tego skargę do austriackiego organu ochrony danych. Na poparcie skargi wyjaśnił, że pracował jako tajny funkcjonariusz policyjnej grupy zajmującej się zwalczaniem przestępczości na drogach publicznych. Organ ochrony danych oddalił jego skargę, twierdząc, że zasada podziału władz sprzeciwia się temu, by ów organ, wchodzący w skład władzy wykonawczej, mógł kontrolować przestrzeganie RODO przez komisję śledczą, która jest częścią władzy ustawodawczej. Świadek nie zgodził się z tym poglądem i zaskarżył decyzję organu do austriackich sądów.

1 W dniu 1 grudnia 2021 r. urząd ten został zastąpiony przez dyrekcję ds. bezpieczeństwa państwa i służb wywiadowczych.

Austriacki trybunał administracyjny zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o ustalenie, czy komisja śledcza, reprezentująca władzę ustawodawczą i prowadząca dochodzenie w sprawie działalności dotyczącej bezpieczeństwa narodowego, podlega RODO i kontroli organu ochrony danych.

Przychylny skarżącemu wyrok TSUE

Trybunał orzekł, że komisja śledcza powołana przez parlament państwa członkowskiego w ramach wykonywania jego uprawnień z zakresu kontroli władzy wykonawczej musi, co do zasady, przestrzegać RODO.

Nie ulega wątpliwości, że RODO nie stosuje się do przetwarzania danych osobowych

TSUE: PARLAMENTARNA KOMISJA ŚLEDICZA MUSI PRZESTRZEGAĆ RODO

dokonywanego przez organy państwowe w ramach działalności mającej na celu ochronę bezpieczeństwa narodowego. Mimo to, z zastrzeżeniem weryfikacji tego stwierdzenia przez austriacki trybunał administracyjny, wydaje się, że przedmiotowe dochodzenie jako takie nie ma na celu ochrony bezpieczeństwa narodowego. Komisja śledcza została bowiem powołana w celu zbadania możliwości wywierania nacisków politycznych na organ należący do władzy wykonawczej, który odpowiadał za ochronę konstytucji i zwalczanie terroryzmu.

Niezależnie od powyższego, wymóg dotyczący ochrony bezpieczeństwa narodowego może uzasadnić ograniczenie obowiązków i praw wynikających z RODO pod warunkiem, że zostało ono wprowadzone w drodze aktu prawnego. Z akt sprawy nie wynika, aby omawiana komisja śledcza twierdziła, iż ujawnienie nazwiska świadka było konieczne dla ochrony bezpieczeństwa narodowego i oparte na przewidzianym w tym celu krajowym akcie prawnym. Dokonanie właściwych ustaleń w tym zakresie należy jednak do austriackiego trybunału administracyjnego.

Ponieważ Austria zdecydowała się na utworzenie tylko jednego organu nadzoru, w rozumieniu RODO, czyli organu ochrony danych, organ ten jest co do zasady właściwy również w sprawach z zakresu kontroli przestrzegania RODO przez komisję śledczą taką jak omawiana w rozpatrywanej sprawie, i to niezależnie od zasady podziału władz. Jest to konsekwencją bezpośredniego skutku RODO i zasady prymatu prawa Unii, które ma pierwszeństwo przed normami krajowymi, nawet rangi konstytucyjnej.

Źródło: Wyrok TSUE